

Zápis z jednání dotační komise 17.12.2008

Doba jednání: 17.12.2008 od 10:00 hod do 12:45 hod

Místo jednání: MPSV, Podskalská 19, Praha, II. patro

Dotační komise zasedala ve složení:

- předseda komise MUDr. Marián Hošek
- místopředseda komise: Mgr. Jiří Král
- členové komise: Mgr. Martin Žárský, Ing. Helena Petroková, Mgr. Petr Hanuš, Ing. Vratislav Vojnar, Mgr. Jana Majerová, za Mgr. Kateřinu Jirkovou Mgr. Marian Dobiáš, za Ing. Zdeňku Fišerovou Ing. Jiří Šuk, za Mgr. Martinu Michalcovou Mgr. Martina Tomková, PhDr. Ludmila Vostřáková, Bc. Miloslav Macela, za Mgr. Vladimíra Sklenáře Ing. Lukáš Veselý, za Bc. Gabrielu Hrabaňovou Bc. Karla Rebečková, DiS., Ing. Jiří Němec, Doc. Ing. Jiří Marek, CSc., za Ing. Ivanu Břeňkovou Dagmar Žitníková

- Nepřítomní členové: Mgr. Richard Duřpekt

Program jednání:

1. úvodní informace o postupech při posuzování žádostí o dotaci (resp. jednotlivých soc.služeb) a navrhování výše dotací pro rok 2009
2. návrhy dotací na charitní domovy duchovních a řeholnic pro rok 2009 – program podpory B
3. návrhy dotací na sociální služby s celostátní či nadregionální působností pro rok 2009 – program podpory B
4. návrhy dotací na sociální služby s místní či regionální působností pro rok 2009 – program podpory A
5. různé

K BODU 1

Na základě zákona o státním rozpočtu v oblasti dotací na sociální služby je návrh dotace členěn následujícím způsobem:

SOCIÁLNÍ SLUŽBY	požadavek 2009	dotace rok 2009
Dotace na sociální služby s místní/regionální působností (§101 ZSS), program podpory A	10 032 376 313	4 463 236 000
Dotace na sociální služby s celostátní/nadregionální působností (§104 ZSS), program podpory B	359 666 785	125 545 000
Dotace na domovy pro seniory duchovních a řeholnic (§104 ZSS), program podpory B	71 813 000	62 612 000
CELKEM	10 463 856 098	4 651 393 000

Žádosti o dotaci na poskytování sociálních služeb s místní či regionální působností pro rok 2009 byly podávány na příslušné krajské úřady podle místa poskytování (působnosti) sociální služby. Krajské úřady u těchto žádostí zajišťovaly jejich hodnocení (tj. formální i obsahové), a to v souladu s jednotnými zásadami posuzování žádostí (pozn. tyto zásady byly schváleny příkazem ministra č.24/2008) Po provedení posouzení krajské úřady předložily tzv. souhrnnou žádost o dotaci, která obsahovala vyjádření krajských úřadů o výši podpory příslušné sociální služby. Tyto souhrnné žádosti byly individuálně projednány se zástupci každého krajského úřadu (popř. samosprávných orgánů kraje) v souladu s částí VII., bodem 8 (str. 10) „Metodiky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR pro poskytování dotací ze státního rozpočtu poskytovatelům sociálních služeb pro rok 2009 v oblasti podpory poskytování sociálních služeb“.

V rámci obsahového posouzení byl požadavek na dotaci v případě každé sociální služby příslušným krajským úřadem posouzen na základě těchto 2 kritérií:

- 1) přiměřenost a hospodárnost rozpočtu, požadavku na dotaci a vymezení neuznatelných nákladů zahrnutých v rámci požadavku na dotaci
- 2) zajištění dalších zdrojů financování služby zejména vzhledem k druhu služby a právní formě poskytovatele

Zároveň dotaci bylo možné navrhnout pouze na sociální službu, na kterou má poskytovatel oprávnění k poskytování (registraci). V případě sociálních služeb poskytovaných ve zdravotnických zařízeních ústavní péče bylo možné dotaci navrhnout pouze v případě zápisu služby v registru poskytovatelů sociálních služeb.

Dotaci zároveň bylo možné navrhnout pouze v případě těch sociálních služeb, jejichž potřebnost je vyjádřena ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb kraje, který je přílohou formuláře souhrnné žádosti o dotaci.

S ohledem na to, že zákon o státním rozpočtu na rok 2009 obsahuje vymezení objemu prostředků na dotace k zajištění základních činností při poskytování sociálních služeb ve výši cca 4,675 mld. Kč (rozpis této částky je uveden níže), což znamená snížení o cca 2,3 mld. Kč oproti objemu upraveného rozpočtu k 30.6. na rok 2008, bylo při hodnocení žádostí nezbytné aplikovat kritéria pro krácení požadavků na dotaci. Současně je však nezbytné připomenout, že výdaje státního rozpočtu směřované k systému sociálních služeb jsou v celkovém součtu výrazně vyšší než před rokem 2007. Stejně tak jako v roce 2008, tak i v roce 2009 jsou ze státního rozpočtu hrazeny mandatorní výdaje na výplatu příspěvku na péči, který je určen osobám na zajištění odpovídající péče. Objem vyplacených dávek osciluje kolem 18 mld. Kč ročně. Vidíme-li celkovou bilanci výdajů státního rozpočtu do oblasti sociálních služeb, pak jde o nárůst prostředků z 13 mld. Kč v roce 2006 na 25 mld. Kč v roce 2008. Přesto se někteří poskytovatelé sociálních služeb potýkají s existenčními problémy spojenými s nedostatkem prostředků poskytovaných z veřejných rozpočtů. V této situaci je nezbytné zvažovat několik zásadních faktorů, které určují celkovou bilanci financování provozu sociálních služeb.

Tabulka - Rozpočet MPSV pro rok 2009 – neinvestiční nedávkové transfery – dotace na poskytování soc.služeb (v tis. Kč):

Neinvestiční nedávkové transfery celkem	4 675 459
transfery na služby soc. péče a služby soc. prevence poskytovatelům soc. služeb prostřednictvím kraje (§101 zákona o soc. službách)	4 482 309
transfery na služby soc. péče a služby soc. prevence poskytovatelům soc. služeb (dotační řízení MPSV) (§104 zákona o soc. službách)	120 000
transfery ČKCH na domovy důchodců duchovních a řeholnic	73 150

Následující komentář k okolnostem financování sociálních služeb je popisem přístupu MPSV k hodnocení jednotlivých žádostí o dotaci i k hodnocení postupu krajských úřadů v rámci návrhů uvedených v souhrnných žádostech za kraje.

Prvním principem je nutnost rozdílného postupu vůči službám, ve kterých se předpokládá výrazný podíl úhrady z prostředků příspěvku na péči a vůči službám, které jsou obvykle bez úhrady nebo jen za symbolickou úhradu. Obecně lze tyto

služby členit na služby sociální péče a služby sociální prevence včetně odborného sociálního poradenství. Objektivnost žádostí tedy je hodnocena v kontextu schopnosti poskytovatele služeb aplikovat takovou úhradovou „politiku“, která zabezpečuje významný zdroj financování z úhrad uživatelů služeb. Pro tyto účely byly již na počátku dotačního řízení (před podáváním žádostí) stanoveny referenční (minimální průměrné) hodnoty úhrad uživatelů za službu. Podle těchto hodnot jsou jednotliví poskytovatelé, respektive jejich požadavky, srovnáváni. Na druhou stranu poskytovatelé služeb sociální prevence a sociálního poradenství, u nichž se nepředpokládá úhrada za sociální službu, jsou hodnoceni především na principu komparace rozsahu poskytované služby, personálního zajištění, potřebnosti služby v místě dle rozsahu poptávky po službě, tj. především její „vytíženosti“.

Druhým kritériem je u všech druhů služeb jejich právní statut. Především u příspěvkových organizací samospráv nebo u organizací, u kterých je samospráva majoritním zakladatelem (některé o.p.s. nebo a.s.), je hodnoceno, nakolik zřizovatel participuje na provozních nákladech služby. Naopak u organizací, které nemají zřizovatele v osobě samosprávné nebo jiné veřejné instituce, je opět hodnocena spíše potřebnost služby a schopnost účinného fundraisingu s ohledem na podmínky v regionu.

Třetí kritérium se opírá o strategické priority MPSV v oblasti sociálních služeb, tj. o podporu rozvoje a udržitelnosti služeb terénních a ambulantních. Tyto služby se obvykle zaměřují na řešení potřeb obyvatel ekonomicky méně náročnějším způsobem, ovšem na druhou stranu se v jejich finančním zajištění silněji promítají negativní trendy založené historickou preferencí pobytových služeb. Tyto služby působí významně i v tzv. hraničních oblastech péče jako například v oblasti služeb pro osoby s duševním onemocněním. Dalším faktorem v této oblasti je, že na služby terénního a ambulantního charakteru se více zaměřují organizace, které nemají zřizovatele v osobě veřejné instituce (tj. zejména občanská sdružení a církevní právnické osoby). Z výše uvedených důvodů jsou uvedené druhy služeb prioritizovány v procesu hodnocení požadavků na dotace.

Čtvrté kritérium se týká pobytových služeb sociální péče (pozn. jedná se o tyto druhy pobytových služeb sociální péče – domovy pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy se zvláštním režimem a týdenní stacionáře), a to v kontextu úhrad za zdravotní péči z fondů veřejného zdravotního pojištění. Pokud

s ohledem na skladbu uživatelů není tento zdroj využíván, je toto považováno za nevyužití finančního zdroje garantovaného zákonem.

Pátým kritériem je komparace předložených žádostí v těch druzích služeb, které jsou financovatelné z individuálních projektů krajů v rámci ESF (Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost), s faktickým stavem v realizaci individuálních projektů v krajích. Pokud je již v současné době známo, že služba je nebo v brzké době bude financována z prostředků ESF, je návrh dotace odpovídajícím způsobem upraven.

V případě programu podpory B byly žádosti posuzovány pracovníky odboru sociálních služeb a sociálního začleňování MPSV, a to stejným postupem.

K BODU 2

Dotační komise navrhuje panu ministrovi ke schválení navržené dotace (viz příloha č. 1) na sociální služby v rámci programu podpory B (dotace na soc.slужby dle §104 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů), týkající se charitních domů duchovních a řeholnic.

(Výsledek hlasování DK – 1 hlas proti, 1 hlas zdržel se, 15 pro návrh)

K BODU 3

Dotační komise navrhuje panu ministrovi ke schválení navržené dotace (viz příloha č. 2) na sociální služby v rámci programu podpory B (dotace na soc.slужby dle §104 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů) s tím, že překročení rozpočtu na tyto služby o 5 545 000,- Kč bude řešeno rozpočtovým opatřením na úkor rezervy v případě dotací na charitní domovy duchovních a řeholnic.

(Výsledek hlasování DK – 2 hlasy proti, 1 hlas zdržel se, 12 pro návrh)

K BODU 4

Předseda dotační komise navrhl hlasovat nejdříve o způsobu hlasování k danému bodu, a to ve formě jednoho hlasování k návrhu jako celku.

(Výsledek hlasování DK – 3 hlasy proti, 11 hlasů pro návrh)

Dotační komise navrhuje panu ministrovi ke schválení navržené dotace (viz příloha č. 3) na sociální služby s regionální/místní působností financovaných

podle §101 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů).

(Výsledek hlasování DK – 3 hlasy proti, 11 hlasů pro návrh)

K BODU 5

Členové dotační komise v průběhu jednání diskutovali o výši částky v rozpočtu MPSV na sociální služby.

Paní Dagmar Žitníková, zastupující Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR, navrhla odložení probíhajícího jednání dotační komise a odložení rozhodnutí o rozdělení finančních prostředků na jednotlivé sociální služby do doby, než bude schválen dostatečný objem finančních prostředků pro dotace na rok 2009.

(Výsledek hlasování - 2 hlasy se zdržely, 2 hlasy pro, 13 proti návrhu.)

Z diskuse vyplynulo další hlasování k návrhu Ing. Jiřího Němce za Svaz měst a obcí ČR k stávajícímu systému vyplácení přidělených dotací (pozn. v současné době je dotace vyplácena ve čtyřech splátkách), aby dotace byla vyplácena v poměru:

1. splátka 35% přidělené dotace – do konce února 2009
2. splátka 35% přidělené dotace – do konce června 2009
3. splátka 30% přidělené dotace – do konce září 2009

Hlasování: jednomyslně schváleno.

Dotační komise navrhuje panu ministrovi ke schválení výše uvedený návrh, týkající se režimu vyplácení poskytnutých dotací.